

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

UMOWY MIĘDZYNARODOWE

Zmiany Konwencji celnej dotyczącej międzynarodowego przewozu towarów z zastosowaniem karnetów TIR (konwencja TIR z 1975 r.)

Zgodnie z powiadomieniami Depozytariuszy ONZ C.N.157.2021.TREATIES-XI.A.16 i C.N.268.2021.TREATIES-XI.A.16 w dniu 1 września 2021 r. wchodzi w życie następujące zmiany do konwencji TIR w odniesieniu do wszystkich umawiających się stron

Nowy art. 1 lit. s)

„s) określenie »procedura eTIR« oznacza procedurę TIR realizowaną w drodze elektronicznej wymiany danych, będącą funkcjonalnym odpowiednikiem karnetu TIR. Postanowienia konwencji TIR mają zastosowanie, przy czym specyficzne zasady procedury eTIR określono w załączniku 11.»

1a. Art. 3 lit. b)

„b) przewozy muszą posiadać gwarancję upoważnionych stowarzyszeń zgodnie z postanowieniami art. 6. Przewozy muszą być wykonywane z zastosowaniem karnetu TIR, odpowiadającego wzorowi przedstawionemu w załączniku 1 do niniejszej konwencji, lub realizowane w ramach procedury eTIR.»

Artykuł 43

„Noty wyjaśniające znajdujące się w załączniku 6, załączniku 7 część III oraz załączniku 11 część II zawierają interpretację niektórych postanowień niniejszej konwencji i jej załączników. Zawierają one również opis niektórych zaleconych praktyk.»

Nowy art. 58c

„Organ ds. wdrożenia technicznego

Ustanawia się organ ds. wdrożenia technicznego. Jego skład, funkcje i regulamin wewnętrzny określa załącznik 11.»

Artykuł 59

„1. Niniejsza konwencja, wraz z załącznikami, może być zmieniona w drodze propozycji zgłoszonej przez każdą Umawiającą się Stronę, zgodnie z procedurą określoną w niniejszym artykule.

2. Z zastrzeżeniem postanowień art. 60a każda zaproponowana zmiana niniejszej konwencji jest rozpatrywana przez Komitet Administracyjny złożony ze wszystkich Umawiających się Stron zgodnie z regulaminem wewnętrznym określonym w załączniku 8. Każda taka zmiana rozpatrzona lub opracowana na posiedzeniu Komitetu Administracyjnego i przyjęta przez niego większością dwóch trzecich obecnych i głosujących członków jest podana do wiadomości przez Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych Umawiającym się Stronom w celu jej przyjęcia.

3. Z zastrzeżeniem postanowień art. 60 i art. 60a każda zaproponowana zmiana podana do wiadomości zgodnie z postanowieniami poprzedniego ustępu wchodzi w życie w stosunku do wszystkich Umawiających się Stron trzy miesiące po upływie dwunastu miesięcy od daty tego powiadomienia, jeżeli w tym terminie żadne państwo będące Umawiającą się Stroną nie zgłosiło Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych sprzeciwu co do zaproponowanej zmiany.

4. Jeżeli sprzeciw wobec proponowanej zmiany został zgłoszony zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, zmiana ta jest uważana za nieprzyjętą i nie wywołuje żadnego skutku.”

Nowy art. 60a

„Procedura szczególna dotycząca wejścia w życie załącznika 11 oraz jego zmian

1. Załącznik 11 rozpatrywany zgodnie z art. 59 ust. 1 i 2 wchodzi w życie w stosunku do wszystkich Umawiających się Stron trzy miesiące po upływie dwunastu miesięcy od daty powiadomienia Umawiających się Stron przez Sekretarza Generalnego ONZ, z wyjątkiem Umawiających się Stron, które we wspomnianym okresie trzech miesięcy powiadomiły Sekretarza Generalnego na piśmie o nieprzyjęciu załącznika 11. W odniesieniu do Umawiających się Stron, które wycofały swe powiadomienie o nieprzyjęciu, załącznik 11 wchodzi w życie sześć miesięcy od daty otrzymania przez depozytariusza takiego powiadomienia.

2. Wszelkie proponowane zmiany załącznika 11 są rozpatrywane przez Komitet Administracyjny. Zmiany te są przyjmowane większością głosów obecnych i głosujących Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11.

3. Zmiany załącznika 11 rozpatrzone i przyjęte zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu są przekazywane przez Sekretarza Generalnego ONZ do wszystkich Umawiających się Stron do wiadomości lub, w przypadku Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11, do ich przyjęcia.

4. Dzień wejścia w życie takich zmian ustala się w momencie ich przyjęcia większością obecnych i głosujących Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11.

5. Zmiany wchodzi w życie zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu, chyba że w terminie wcześniejszym, ustalonym w momencie przyjęcia, jedna piąta lub pięć państw będących Umawiającymi się Stronami związanymi załącznikiem 11, w zależności od tego, która liczba jest mniejsza, powiadomi Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o wniesieniu sprzeciwu wobec tych zmian.

6. Z chwilą wejścia w życie każda zmiana przyjęta zgodnie z procedurą przewidzianą w ust. 2–5 niniejszego artykułu w stosunku do wszystkich Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11 zastępuje jakiegokolwiek dotychczasowe postanowienie, którego zmiana ta dotyczy, oraz ma wobec niego pierwszeństwo.”

Artykuł 61

„Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych powiadamia wszystkie Umawiające się Strony i wszystkie państwa wymienione w art. 52 ust. 1 niniejszej konwencji o każdym wniosku, powiadomieniu lub sprzeciwie zgłoszonym zgodnie z art. 59, 60 i 60a powyżej oraz o dniu wejścia w życie zmiany.”

Załącznik 9 część I pkt 3 nowy podpunkt (xi)

„(xi) w przypadku procedury awaryjnej, opisanej w art. 10 ust. 2 załącznika 11, w odniesieniu do Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11 potwierdzenie, na wniosek właściwych organów, ważności gwarancji, realizacji przewozu TIR w ramach procedury eTIR, a także udzielenie innych istotnych informacji dotyczących przewozu TIR.”

Załącznik 11

„CZĘŚĆ I

Artykuł 1

Zakres stosowania

1. Postanowienia niniejszego załącznika regulują realizację procedury eTIR zgodnie z definicją w art. 1 lit. s) konwencji i mają zastosowanie w relacjach między Umawiającymi się Stronami związanymi niniejszym załącznikiem zgodnie z art. 60a ust. 1.
2. Procedury eTIR nie można stosować do przewozów realizowanych częściowo na terytorium Umawiającej się Strony, która nie jest związana załącznikiem 11 i jest członkiem unii celnej lub gospodarczej w ramach jednolitego obszaru celnego.

Artykuł 2

Definicje

Dla celów niniejszego załącznika:

- a) określenie »międzynarodowy system eTIR« oznacza system informacyjno-komunikacyjny (ICT) opracowany w celu umożliwienia wymiany informacji elektronicznych między uczestnikami procedury eTIR;
- b) określenie »specyfikacje eTIR« oznaczają specyfikacje koncepcyjne, funkcjonalne i techniczne procedury eTIR przyjmowane i zmieniane zgodnie z przepisami art. 5 niniejszego załącznika;
- c) określenie »dane TIR przekazywane z wyprzedzeniem« oznacza dane przesyłane do właściwych organów państwa wyjściowego, zgodnie ze specyfikacjami eTIR, z zamiarem objęcia towarów procedurą eTIR przez posiadacza karnetu TIR;
- d) określenie »sprostowane dane przekazywane z wyprzedzeniem« oznacza dane przesyłane do właściwych organów państwa, do którego wnioskuje się o sprostowanie danych zgłoszenia, zgodnie ze specyfikacjami eTIR, z zamiarem zmiany danych zgłoszenia przez posiadacza karnetu TIR;
- e) określenie »dane zgłoszenia« oznacza dane TIR przekazywane z wyprzedzeniem oraz sprostowane dane przekazywane z wyprzedzeniem, które zostały przyjęte przez właściwe organy;
- f) określenie »zgłoszenie« oznacza czynność polegającą na tym, że posiadacz karnetu TIR lub jego przedstawiciel informuje, zgodnie ze specyfikacjami eTIR, o zamiarze objęcia towarów procedurą eTIR. Od momentu przyjęcia zgłoszenia przez właściwe organy, na podstawie danych TIR przekazywanych z wyprzedzeniem lub sprostowanych danych przekazywanych z wyprzedzeniem, oraz przesłania danych zgłoszenia do międzynarodowego systemu eTIR stanowi prawny odpowiednik przyjętego karnetu TIR;
- g) określenie »dokument towarzyszący« oznacza wydrukowany dokument wygenerowany drogą elektroniczną z systemu celnego po przyjęciu zgłoszenia, zgodnie z wytycznymi zawartymi w specyfikacjach technicznych eTIR. Dokument towarzyszący można wykorzystać zamiast protokołu zajścia zgodnie z art. 25 niniejszej konwencji w celu rejestracji zdarzeń w trasie oraz na potrzeby procedury awaryjnej;
- h) określenie »uwierzytelnienie« oznacza proces elektroniczny, który umożliwia identyfikację elektroniczną osoby fizycznej lub prawnej lub potwierdzenie pochodzenia oraz integralności weryfikowanych danych w postaci elektronicznej.

Artykuł 3

Wdrożenie procedury eTIR

1. Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 połączą swoje systemy celne z międzynarodowym systemem eTIR zgodnie ze specyfikacjami technicznymi eTIR.
2. Każdej z Umawiających się Stron przysługuje swoboda ustalenia terminu, w którym połączy ona swoje systemy celne z międzynarodowym systemem eTIR. O terminie połączenia powiadamia się wszystkie pozostałe Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 co najmniej sześć miesięcy przed rzeczywistym terminem połączenia.

Artykuł 4

Skład, funkcje i regulamin wewnętrzny organu ds. wdrożenia technicznego

1. Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 wchodzi w skład organu ds. wdrożenia technicznego. Jego posiedzenia zwołuje się regularnie lub na wniosek Komitetu Administracyjnego, jeśli wymagana jest aktualizacja specyfikacji eTIR. Komitet Administracyjny otrzymuje regularne informacje na temat działalności i uwag organu ds. wdrożenia technicznego.
2. Umawiające się Strony, które nie przyjęły załącznika 11 zgodnie z art. 60a ust. 1, oraz przedstawiciele organizacji międzynarodowych mogą uczestniczyć w posiedzeniach organu ds. wdrożenia technicznego w charakterze obserwatorów.
3. Organ ds. wdrożenia technicznego monitoruje techniczne i funkcjonalne aspekty wdrażania procedury eTIR oraz koordynuje i wspiera wymianę informacji w sprawach wchodzących w zakres jego kompetencji.
4. Na pierwszym posiedzeniu organ ds. wdrożenia technicznego przyjmuje regulamin wewnętrzny i przedkłada go Komitetowi Administracyjnemu w celu zatwierdzenia przez Umawiające się Strony związane załącznikiem 11.

Artykuł 5

Procedury przyjmowania i zmiany specyfikacji eTIR

Organ ds. wdrożenia technicznego:

- a) przyjmuje specyfikacje techniczne procedury eTIR oraz ich zmiany, aby zapewnić ich dostosowanie do specyfikacji funkcjonalnych procedury eTIR. W chwili przyjęcia podejmuje on decyzję w sprawie odpowiedniego okresu przejściowego na potrzeby ich wdrożenia;
- b) przygotowuje specyfikacje funkcjonalne procedury eTIR oraz ich zmiany, aby zapewnić ich dostosowanie do specyfikacji koncepcyjnych procedury eTIR. Specyfikacje te przekazuje się Komitetowi Administracyjnemu w celu przyjęcia przez większość obecnych i głosujących Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11; następnie są one wdrażane i, gdy jest to wymagane, przekształcane w specyfikacje techniczne w terminie określonym w chwili przyjęcia;
- c) uwzględnia zmiany specyfikacji koncepcyjnych procedury eTIR na wniosek Komitetu Administracyjnego. Specyfikacje koncepcyjne procedury eTIR oraz ich zmiany przyjmuje się większością obecnych i głosujących Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11; następnie są one wdrażane i, gdy jest to wymagane, przekształcane w specyfikację funkcjonalną w terminie określonym w chwili przyjęcia.

Artykuł 6

Przesyłanie danych TIR przekazywanych z wyprzedzeniem i sprostowanych danych przekazywanych z wyprzedzeniem

1. Posiadacz karnetu TIR lub jego przedstawiciel przesyła dane TIR przekazywane z wyprzedzeniem i sprostowane dane przekazywane z wyprzedzeniem właściwym organom państwa wyjściowego oraz państwa, do którego wnioskuje się o sprostowanie danych zgłoszenia. Po przyjęciu zgłoszenia lub sprostowania zgodnie z prawem krajowym właściwe organy przekazują dane zgłoszenia lub sprostowane dane do międzynarodowego systemu eTIR.
2. Dane TIR przekazywane z wyprzedzeniem i sprostowane dane przekazywane z wyprzedzeniem, o których mowa w ust. 1, można przysyłać właściwym organom bezpośrednio lub za pośrednictwem międzynarodowego systemu eTIR.
3. Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 akceptują przesłanie danych TIR przekazywanych z wyprzedzeniem i sprostowanych danych przekazywanych z wyprzedzeniem za pośrednictwem międzynarodowego systemu eTIR.
4. Właściwe organy publikują wykaz wszystkich środków elektronicznych, które można wykorzystać do przesyłania danych TIR przekazywanych z wyprzedzeniem i sprostowanych danych przekazywanych z wyprzedzeniem.

Artykuł 7

Uwierzytelnienie

1. Przyjmując zgłoszenie w państwie wyjściowym lub sprostowanie danych zgłoszenia w dowolnym państwie leżącym na trasie przejazdu, właściwe organy uwierzytelniają zgodnie z prawem krajowym dane TIR przekazywane z wyprzedzeniem lub sprostowane dane przekazywane z wyprzedzeniem, jak również posiadacza karnetu TIR.
2. Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 akceptują uwierzytelnienie posiadacza karnetu TIR dokonane przez międzynarodowy system eTIR.
3. Właściwe organy publikują wykaz mechanizmów uwierzytelnienia innych niż wyszczególnione w ust. 2 niniejszego artykułu, które można wykorzystać w celach uwierzytelnienia.
4. Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 akceptują dane zgłoszenia otrzymane za pośrednictwem międzynarodowego systemu eTIR od właściwych organów państwa wyjściowego i państwa, do którego wnioskuje się o sprostowanie danych zgłoszenia, jako prawny odpowiednik przyjętego karnetu eTIR.

Artykuł 8

Wzajemne uznawanie uwierzytelnienia posiadacza karnetu TIR

Na wszystkich etapach przewozu TIR właściwe organy wszystkich kolejnych Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11 uznają uwierzytelnienie posiadacza karnetu TIR dokonane przez właściwe organy Umawiających się Stron związanych załącznikiem 11, które przyjęły zgłoszenie lub sprostowanie danych zgłoszenia.

Artykuł 9

Dodatkowe wymogi dotyczące danych

1. Oprócz danych wyszczególnionych w specyfikacjach funkcjonalnych i technicznych właściwe organy mogą żądać dodatkowych danych określonych w prawodawstwie krajowym.
2. Właściwe organy powinny, w największym możliwym zakresie, ograniczyć wymogi dotyczące danych do wymogów zawartych w specyfikacjach funkcjonalnych i technicznych oraz dążyć do ułatwienia przekazywania dodatkowych danych, aby nie utrudniać przewozów TIR prowadzonych zgodnie z niniejszym załącznikiem.

Artykuł 10

Procedura awaryjna

1. Jeżeli procedury eTIR nie można rozpocząć z przyczyn technicznych w wyjściowym urzędzie celnym, posiadacz karnetu TIR może skorzystać z procedury TIR.
2. Jeżeli procedura eTIR rozpoczęła się, lecz jej kontynuacja jest niemożliwa z przyczyn technicznych, właściwe organy zatwierdzają dokument towarzyszący i przetwarzają go zgodnie z procedurą opisaną w specyfikacjach eTIR, pod warunkiem dostępności informacji dodatkowych z alternatywnych systemów elektronicznych opisanych w specyfikacjach funkcjonalnych i technicznych.
3. Właściwe organy Umawiających się Stron mogą również zwrócić się do krajowych stowarzyszeń poręczających o potwierdzenie ważności gwarancji oraz realizacji przewozu TIR zgodnie z procedurą eTIR, a także o dostarczenie innych informacji istotnych dla przewozu TIR.
4. Procedurę opisaną w ust. 3 ustala się w porozumieniu właściwych organów z krajowym stowarzyszeniem poręczającym zgodnie z załącznikiem 9 część I pkt 1 lit. d).

Artykuł 11

Hosting międzynarodowego systemu eTIR

1. Hosting międzynarodowego systemu eTIR oraz administrowanie systemem odbywa się pod auspicjami Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ).
2. EKG ONZ wspiera państwa w ich wysiłkach na rzecz połączenia systemów celnych z międzynarodowym systemem eTIR, w tym za pomocą testów zgodności w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemów przed wykonaniem połączenia operacyjnego.
3. EKG ONZ otrzymuje niezbędne zasoby w celu spełnienia obowiązków określonych w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu. Wymagane zasoby podlegają przepisom i uregulowaniom finansowym dotyczącym funduszy pozabudżetowych i projektów ONZ, chyba że międzynarodowy system eTIR jest finansowany ze środków pochodzących z budżetu regularnego ONZ. Komitet Administracyjny podejmuje decyzję w sprawie mechanizmu finansowania działalności międzynarodowego systemu eTIR w EKG ONZ i zatwierdza go.

Artykuł 12

Administrowanie międzynarodowym systemem eTIR

1. EKG ONZ dokonuje odpowiednich ustaleń w celu zapewnienia przechowywania i archiwizacji danych w międzynarodowym systemie eTIR przez okres co najmniej 10 lat.
2. EKG ONZ może, w imieniu właściwych organów niniejszej konwencji, wykorzystywać wszelkie dane przechowywane w międzynarodowym systemie eTIR do celów pozyskiwania zbiorczych danych statystycznych.
3. Właściwe organy Umawiających się Stron, na których terytorium odbywa się przewóz TIR zgodnie z procedurą eTIR będącą przedmiotem postępowania administracyjnego lub sądowego dotyczącego obowiązku uiszczenia zapłaty ciążącego na osobie (osobach) bezpośrednio odpowiadającej (odpowiadających) lub krajowym stowarzyszeniu poręczającym, mogą zwrócić się do EKG ONZ i uzyskać informacje przechowywane w międzynarodowym systemie eTIR związane z roszczeniem w sporze w celach weryfikacji. Informacje te można przedstawić jako dowód w krajowych postępowaniach administracyjnych lub sądowych.
4. W przypadkach innych niż wyszczególnione w niniejszym artykule rozpowszechnianie lub ujawnianie informacji przechowywanych w międzynarodowym systemie eTIR osobom lub podmiotom nieupoważnionym jest zabronione.

Artykuł 13

Publikacja urzędów celnych właściwych do obsługi systemu eTIR

Właściwe organy zapewniają, aby wykaz wyjściowych, przejściowych oraz docelowych urzędów celnych zatwierdzonych do realizacji operacji TIR zgodnie z procedurą eTIR był zawsze dokładny i aktualny w elektronicznej bazie danych urzędów celnych opracowanej i utrzymywanej przez Radę Wykonawczą TIR.

Artykuł 14

Wymogi prawne dotyczące przesyłania danych zgodnie z załącznikiem 10 do konwencji TIR

Wymogi prawne dotyczące przesyłania danych określone w załączniku 10 pkt 1, 3 i 4 niniejszej konwencji uznaje się za spełnione poprzez wdrożenie procedury eTIR.”

Załącznik 11

„CZĘŚĆ II

Noty wyjaśniające do art. 2 lit. h)

- 11.2. h)-1 Do czasu opracowania zharmonizowanego podejścia i opisanego go w specyfikacjach eTIR Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 mogą uwierzytelnić posiadacza karnetu TIR za pośrednictwem dowolnego procesu przewidzianego w prawie krajowym, w tym między innymi za pomocą nazwy użytkownika i hasła lub podpisów elektronicznych.
- 11.2. h)-2 Integralność danych podlegających wymianie pomiędzy międzynarodowym systemem eTIR a właściwymi organami oraz uwierzytelnienie systemów informacyjno-komunikacyjnych (ICT) zapewnia się za pomocą bezpiecznych połączeń zgodnie ze specyfikacjami technicznymi eTIR.

Nota wyjaśniająca do art. 3 ust. 2

- 11.3.2. Zaleca się, aby Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 posiadały zaktualizowane krajowe systemy celne, połączone z międzynarodowym systemem eTIR z chwilą wejścia w życie w stosunku do nich załącznika 11. Unie celne lub gospodarcze mogą podjąć decyzję w tej sprawie w późniejszym terminie, co zapewnia im odpowiedni czas na połączenie z międzynarodowym systemem eTIR krajowych systemów celnych wszystkich należących do nich państw członkowskich.

Nota wyjaśniająca do art. 6 ust. 3

- 11.6.3. Zaleca się, aby Umawiające się Strony związane załącznikiem 11 uznawały, w miarę możliwości, przesyłanie danych TIR przekazywanych z wyprzedzeniem i sprostowanych danych przekazywanych z wyprzedzeniem przy użyciu metod wskazanych w specyfikacjach funkcjonalnych i technicznych.

Nota wyjaśniająca do art. 7 ust. 2

- 11.7.2. Międzynarodowy system eTIR zapewnia, za pomocą środków opisanych w specyfikacjach eTIR, integralność danych TIR przekazywanych z wyprzedzeniem lub sprostowanych danych przekazywanych z wyprzedzeniem oraz przesłanie danych przez posiadacza karnetu TIR.

Nota wyjaśniająca do art. 7 ust. 4

- 11.7.4. Międzynarodowy system eTIR zapewnia, za pomocą środków opisanych w specyfikacjach eTIR, integralność danych zgłoszenia oraz przesłanie danych przez właściwe organy państw zaangażowanych w przewóz.

Nota wyjaśniająca do art. 8

- 11.8. Międzynarodowy system eTIR zapewnia, za pomocą środków opisanych w specyfikacjach eTIR, integralność danych zgłoszenia, w tym odniesienie do posiadacza karnetu TIR, uwierzytelnionych przez właściwe organy przyjmujące zgłoszenie, otrzymanych od właściwych organów i przesłanych do nich.

Nota wyjaśniająca do art. 11 ust. 3

- 11.11.3. W razie potrzeby Umawiające się Strony mogą zdecydować o finansowaniu kosztów operacyjnych międzynarodowego systemu eTIR z opłaty za przewóz TIR. W takich przypadkach Umawiające się Strony decydują o odpowiednim czasie wprowadzenia alternatywnych mechanizmów finansowania oraz ich warunków. EKG ONZ przygotowuje wymagany budżet, który podlega przeglądowi przez organ ds. wdrożenia technicznego oraz zatwierdzeniu przez Komitet Administracyjny.”
-